

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata
Képviselő-testületének
2011-2014. évi gazdasági programja

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata az előző ciklus döntéseiben megnyilvánuló célkitűzésekre és fejlesztési elképzelésekre építkezve, annak szerves folytatásaként tűzi ki a 2011-2014. éveket átfogó ciklusprogramja feladatait.

A képviselő-testület által kiemelt elvek a feladatellátás során:

- fejlesztésorientáltság
- pályázati támogatások felkutatása, eredményes pályázással az erőforrások növelése
- települési értékteremtés
- az intézményi működőképesség megőrzése
- stabil gazdálkodás
- színvonalas, ügyfélközpontú közszolgálati munka, az ügyintézési teher csökkentése

A pályázatok nyújtotta pénzforrások bevonásával az alábbi fejlesztések szükségesek:

- a falu teljes körű szennyvízcsatornázása,
- az utak felújítása,
- a járdaprogram folytatása,
- a Sportcsarnok épületének komplex energiatakarékossági fejlesztése,
- megújuló energiaforrások bevonásának megvizsgálása,
- önkormányzati csapadékvíz elvezető csatornák felújítása, karbantartása,
- Rónay-kastély hasznosítása

Az önkormányzati intézmények működőképességének megtartása, a szolgáltatásukhoz kapcsolódó eszközök bővítése, az épületek karbantartása, környezetük szebbé tétele.

Fontos, hogy a fejlesztési pénzforrások, csak fejlesztésre kerüljenek felhasználásra, ezeket a pénzeszközöket ne éljük fel a működés céljaira.

Csak ekkor tudunk fejlődni az elkövetkező időszakban, ha a hazai és az uniós fejlesztési lehetőségeket továbbra is kihasználjuk.

Szociális segély helyett fontosabb feladatunk a munkahelyek teremtése, szükséges folytatnunk a közmunkaprogramot is.

Nagy hangsúlyt kell helyezni az egyházakkal és a településen működő civil szervezetekkel való együttműködésre, a kapcsolataink továbbberősítésére, kiemelten kell kezelni az ifjúság ügyét.

Alapvetés

Kiszombor önkormányzata az elmúlt négy évben is, mint ahogy ez a korábbi időszakra is jellemző volt, megőrizte fizetőképességét, sőt megtakarításainak révén pályázatai önerejét a napi gazdálkodás veszélyeztetése nélkül tudta biztosítani.

Megvalósult fejlesztési terveink révén a településen

- új járdák épültek,
- megszépült környezetű, új buszvárókat használhatunk,
- felújított vizesblokk az óvodában,
- az Óbébai és a Móricz utcai iskolaépületet felújítottuk,
- modern orvosi rendelőnek örülhetünk,
- befejeződött a Helytörténeti Gyűjtemény és parkja felújítása,
- a Vályogos-tó vízkormányzása elkészült.

A következő időszak feladatai:

- a szennyvízcsatornázás,
- ezt követően az útjaink rendbetétele,
- a járdaprogram folytatása,
- a bölcsőde megújítása,
- a meglévő tervek alapján a belterületi esővíz-elvezető csatornáik rendezése,
- korszerűsítjük a Sportcsarnok fűtését, nyílászáróit,
- a munkahelyteremtés érdekében falusi turizmustól a hagyományos mesterségek életben tartásán keresztül a közmunkaprogramokig minden pályázati lehetőséget kihasználunk és támogatunk,
- a kastély hasznosítása,
- ivóvízjavító program.

Kitűzött céljaink és feladataink tervszerű és átgondolt megvalósításával olyan községet tudunk így, közösen formálni, amely nyugodt, biztonságos otthont nyújt fiatalnak és idősnek egyaránt. Az ideérkező vendégeknek pedig barátságos, vonzó arcát mutatja. A gondoskodás, az odafigyelés, a jó közösségi élet valamennyi elemét megőrizve, továbbfejlesztve törekszünk az értékteremtésre, a falu megtartóerejének erősítésére.

A gazdasági program alapjai

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön. A Képviselő-testület hozza meg döntéseit a tudatos fejlesztés, működtetés érdekében.

A program meghatározásakor figyelembe kellett venni: az önkormányzat korábban meghozott, feladatokat, fejlesztéseket, kötelezettségeket tartalmazó döntéseit; az előző ciklusban meghatározott, de még meg nem valósított elképzeléseit, melyek újragondolhatók, továbbvihetők; a program összeállításakor át kell tekinteni az önkormányzat gazdasági helyzetét is, amely alapvetően befolyásolhatja a gazdasági programban megcélzott feladatok megvalósíthatóságát.

Az így számba vett tervek megvalósítása még stabil gazdasági környezet mellett sem könnyű feladat, de eközben meg kell felelni a kormányzati reformok kihívásainak, rá kell kapcsolódnia a megjelenő pályázati lehetőségekre és még így is előfordulhat, hogy a most meghatározásra kerülő feladatok közül néhánynak „csak” az előkészítése történhet meg e program által átfogott időszakban, míg megvalósítása már másik ciklus, ciklusok feladata lesz.

A gazdasági program meghatározott célkitűzései eléréséhez a Képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására, másrésztől
- a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van

- a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve
- az önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására.

Célkitűzéseinknek a helyi igényeken és sajátosságokon alapulónak kell lennie, de nem szakadhat ki a kormány, a térség, a kistérség által meghatározott, helyben is ható elképzelésektől.

A település gazdasági helyzetét befolyásoló körülmények

- A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A kormány gazdasági programja széleskörű, kiterjed az állami, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási területek reformjára, ezen belül az önkormányzati szintig lebontva még alakuló, nem minden eleme ismert, de a főbb irányokat kijelölő meghatározásokra már most figyelni kell.

A gazdasági reform keretében a kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását célzó intézkedéseket kíván hozni, és szerkezet-átalakító reformokat dolgoz ki.

Az oktatási reform keretében a kormány célja, hogy esélyegyenlőséget teremtő korszerű közoktatás jöjjön létre, melyben megvalósul a színvonalas oktatás, és az esélykülönbségek csökkennek. A program további célja, hogy piacképes tudást adó szakképzés, illetve versenyképes minőségi felsőoktatás valósuljon meg.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány:

- általánossá kívánja tenni az elektronikus önkormányzati szolgáltatást,
- egyablakos ügyintézés bevezetése,
- növelni kívánja az önkormányzatok kistérségi társulásban való részvételének arányát és kezdeményezi a kötelező társulás alkotmányos feltételeinek megteremtését,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat,
- kistérségek körjegyzőségeibe való tömörülésének ösztönzése,
- járási rendszer felállítása.

- A kormány fejlesztési irányai

A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, melyek kihatnak az önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai a modern ipar, az innovatív ágazatok, az üzleti és kereskedelmi szolgáltatás és az idegenforgalom.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A település gazdasági helyzete

Az önkormányzat költségvetése és az ezt érintő tendenciák

Az önkormányzat vagyongazdálkodási politikája hosszú távon sikeres, mivel

- saját erőből, önkormányzati fejlesztéseket tudott megvalósítani,
- sikeres pályázatokon vett részt, és ezek eredményeképpen értéknövelő beruházásokat valósított meg, megnövelve a vagyona értékét.

A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.

Alapvető feladat, hogy az önkormányzat intézményeinek zavartalan működését a takarékoság maximális figyelembe vételével biztosítsa, működőképességének megőrzése és a törvényben foglalt előírások betartása mellett.

Az önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti.

- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket.
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatokat dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségeire), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- A Képviselő-testület rendszeresen figyelemmel kíséri a befektetéseit, értékpapírjait, megvizsgálja a lehetséges hozamokat, hasznokat.
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseit lehetőségek szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- Az önkormányzat feltárja a takarékos működés minden elemét.

A településfejlesztési politika célkitűzései

- A településfejlesztés átgondoltsága

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus éve alatt.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek előtérbe,

- melyek több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik, vagy
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előbbre vannak,
- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni a következőket:

- előtérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, programokat,
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
 - melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő,
 - melyek munkahelyet teremtenek,
- háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket,
 - melyek alapján megvalósuló beruházás aránytalan nagy működtetési kiadásokkal jár,
 - melyek során létrejött beruházás üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás más módon, kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

- A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása és bevonása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

Ennek érdekében rendszeresebbé kívánja tenni a lakossággal a kommunikációt, a fórumok, kisebb lakóterületi,- közösségi fórumok, egyeztetések, révén a kisebb közösségeket érintő problémák feltárása, a megoldásba az ott élőket fontos bevonni, közelebb vinni az információkat az érintettekhez.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések eszközeként nemcsak a fórumok, a helyi újság és szórólap lehetőségeivel él, de a település honlapjának működtetésével, friss információkkal, adatokkal feltöltve szólítja meg a helyi lakosságot, a vállalkozókat és önszerveződő közösségeket és vonja be a településfejlesztésbe, a települési programokba.

- A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A Képviselő-testület feladata, hogy áttekintse a településrendezési tervet, elvégezze a szükséges módosításokat, hogy az megfelelő keretet adjon a fejlesztések megvalósítására.

A megújuló energiaforrások bevonása lehetőségének feltárása. (pl. szélenergia)

-Felkészülés a pályázatokra

A településfejlesztés egyik fontos eszköze a pályázati tevékenység, mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt megnyíló pályázati források feltárása, megismerése és felhasználása fontos eleme a gazdasági programban foglaltak megvalósításának.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni,
- figyelemmel kell lenni az adott fejlesztés megyei, kistérségi, illetve régiós fejlesztési programba való illesztésére, közös pályázati lehetőségek feltárására, esetleges pályázati partnerek bevonásával az esélyek növelésére,
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő.

*Településfejlesztési célok
Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések*

- A vízrendezés és csapadékvíz-elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás a Makó-Térségi Víziközmű Kft. szolgáltatón keresztül történik, melyben az Önkormányzat részben tulajdonos.

Bekapcsolódtunk a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programba, az európai uniós előírások szerint ez a feladat kötelező érvényű a Magyar Kormány és az önkormányzatok számára. A program keretében a pályázat beadásra került, a következő időszak a nyertes pályázat és annak végrehajtásából eredő feladatokra pályázati forrásból felkészülés.

Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, karbantartása a meglévő tervek alapján.

- Szennyvíz- és csatorna-beruházás

A 6 település együttműködésével, uniós támogatással megvalósuló szennyvíz-és csatorna-beruházás lebonyolítása - megkezdése 2011-ben a közbeszerzési eljárások függvényében – a települést érintően.

- Kommunális feladatok. A köztisztaság és a településtisztaság fenntartása

A települést érintő kommunális közszolgáltatások megszervezése, jó színvonalon tartása.

A köztisztaság és településtisztaság-fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról; a szolgáltatást a Csongrád Megyei Településtisztasági Kft. szolgáltatóval végezteti,
- elősegíti a szelektív hulladékgyűjtés elterjedését,
- évente egy alkalommal megszervezi a lomtalanítási akciót,
- falucsinosító és szemétygyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a köztemetőknél található hulladék gyűjtők ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hóeltakarításról.
- a közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról az önkormányzat gondoskodik.

A hulladéklerakó rekultivációja történik meg a Dél-alföldi Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás rekultivációs programja és pályázata alapján, majd a rekultivált telep utógondozása.

Az Önkormányzat kötelező feladatként ellátja a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat, ennek keretében biztosítja, hogy az megfeleljen a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

Az Önkormányzat ellátja a helyi közutak fenntartásával kapcsolatos feladatokat, ennek keretében együttműködik a települést érintő országos jelentőségű úthálózat üzemeltetőjével is. A helyi úthálózat szükséges mértékű karbantartásáról gondoskodik, a felújítási munkálatokról a szennyvízberuházást követően gondoskodik.

A közterület-fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el. A közterületek, parkok, zöldfelületek és az önkormányzati intézmények környezetének gondozását a közfoglalkoztatás lehetőségeit felhasználva látja el, figyelemmel a településre és azon belül kiemelt területekre rendelkezésre álló kertészeti koncepcióra. A falu arculatának alakításában a lakossági önkéntes közreműködést is bevonva.

- Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

A Kormány 2011. évtől Közfoglalkoztatási Programot vezet be az eddigi közcélú foglalkoztatás helyett.

Ennek keretében rövid időtartamú (2-4 hónap) és hosszabb időtartamú (2-12 hónap) közfoglalkoztatási pályázati rendszert biztosít nagyarányú állami támogatással (költségek 95 %-nak, illetve 75-100 %-nak finanszírozásával), melyben Kiszombor Nagyközség Önkormányzata részt kíván venni.

- Gondoskodás az alapfokú nevelésről

Az Önkormányzat, mint közoktatási intézményfenntartó, gondoskodik a feladatellátásról és a színvonal javítása érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az intézményfenntartására és fejlesztésére ható körülményeket, a létszámokat, kihasználtságot, szervezeti és működtetési forma nyújtotta lehetőségeket,
- támogatja a fejlesztést segítő pályázatokat, ezek:
 - az iskola informatikai infrastruktúra fejlesztési pályázat,
 - az óvoda fejlesztést érintő TÁMOP pályázat
 - az energiatakarékossági szempontú fejlesztések

- *Gondoskodás a szociális ellátásokról, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról*
- *Gondoskodás az egészségügyi ellátásról*

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

- Fenntartja a védőnői ellátást,
- részben fenntartja, részben a feltételeit biztosítja a háziorvosi és a fogorvosi ellátásnak.

Önként vállalt feladatoként biztosítja a HPV vírus elleni védőoltást és megszervezi a beadását a rendeletében megjelölt célcsoportnak.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását. Az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézménye keretén belül a fenti egészségügyi alapellátási feladatokon kívül működteti a

- a bölcsődei ellátást,
- nappali ellátást (idősek klubja)
- házi segítségnyújtás,
- családsegítő szolgálat,
- gyermekjóléti szolgálat.

Az intézményt érintett az elmúlt ciklus több, pályázati és önkormányzati forrással megvalósult beruházás. A bölcsőde megújítása e ciklusprogram célzott feladata.

- *Önkormányzati vagyont, műemléki környezetet érintő fejlesztési célok*

A Rónay-kastély műemléki épület hasznosítása a megyei múzeummal, a megyei önkormányzattal együttműködve, pályázati lehetőségek feltárása a hasznosítás, a felújítás megoldására.

A kastély és a településközpont műemléki környezete rendezésére partnerségi viszony, pályázati partnerség a Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködés Program keretében.

A Sportcsarnok épületének komplex energiatakarékossági fejlesztése.